

Warszawa, dnia 31 stycznia 2013 r.

SD/1390/13
L.dz. SD-0064-0021(4)/12
Sygn. akt KSD/28/12

Decyzja Nr 2/13

Krajowego Sądu Dyscyplinarnego Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w związku z art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 z późn. zm.) po rozpatrzeniu w dniu 31 stycznia 2013r. odwołania Pana z dnia 26 października 2012 r., od decyzji Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa nr 45/11/12 z dnia 25 września 2012 r. Krajowy Sąd Dyscyplinarny Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

**uchyla zaskarżoną decyzję
i umarza postępowanie przed organem I instancji.**

UZASADNIENIE

Pan , technik budowlany, posiada stwierdzenie przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie – projektanta oraz kierownika budowy i robót w specjalności instalacyjno-inżynieryjnej w zakresie:

- sieci sanitarnych – obejmującej sieci wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe i ciepłe uzbrojenia terenu,
- instalacji sanitarnych – obejmującej instalacje wodociągowe kanalizacyjne, gazowe, ciepłe i klimatyzacyjno-wentylacyjne.

Decyzja z dnia 4 sierpnia 1989 r. uprawniała do:

- sporządzania projektów sieci wodociągowych, kanalizacyjnych i ciepłych uzbrojenia terenu o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych,
- sporządzania projektów instalacji sanitarnych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych,
- kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót, kierowania i kontrolowania wytwarzania konstrukcyjnych elementów instalacji oraz oceniania i badania stanu technicznego w zakresie instalacji sanitarnych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych.

Pismem z dnia 6 czerwca 2011 r. Pan do OROZ Podkarpackiej OIIB o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej przeciwko Panu Poinformował, że Pan bez jego wiedzy

i zgody na przełomie roku 2010/2011 wykonał dwa projekty zamiennie dla zadań, dla których on wcześniej wykonał kompletne dokumentacje.

Wskazał dalej, że dla [redacted] w Ustrzykach Górnych wykonał projekt wykonawczy zabudowy pomp ciepła wraz z dostosowaniem do istniejącego układu cieplnego przy wykorzystaniu pompy jako elementu grzejnego i chłodniczego; projekt budowlany przewodu glikolowego do pompy ciepła w budynku hotelu z wykorzystaniem ciepła odpadowego z oczyszczonych ścieków; projekt wykonawczy AKPiA i wizualizacji oraz zasilania projektowanych urządzeń; inne drobne opracowania określone w umowie.

Natomiast dla [redacted] w Wetlinie, [redacted] w Ustrzykach Górnych, [redacted] w Jaworcu, [redacted] oraz w pokojach gościnnych w Dulki wykonał projekty wykonawcze instalacji solarnych, instalacji elektrycznych, przyłącza cieplnego i inne drobne opracowania określone w umowie.

Pan [redacted] zarzucił Panu [redacted] kradzież jego dzieła. Wskazał, że przeniesienie przez niego majątkowych praw autorskich na [redacted] sp. z o.o. w Sanoku nie jest automatycznym zezwoleniem, aby Pan [redacted] wykorzystywał bezprawnie jego myśl twórczą. W jego ocenie uprawnienia budowlane posiadane przez Pana [redacted] są niewystarczające do wykonywania projektów zamiennych jego opracowań.

W aktach sprawy znajduje się pismo Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Departamentu Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej dnia 28 kwietnia 2011 r., skierowane do Pana [redacted]. Wynika z niego, że Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeprowadził kontrolę realizacji budowy przewodu solankowego do pompy ciepła z pionowym dolnym źródłem wraz z odzyskiem ciepła ze ścieków sanitarnych w [redacted] w Ustrzykach Górnych. W toku kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, w szczególności nie stwierdzono nieprawidłowości w wykonywaniu tej inwestycji na podstawie projektu zamiennego, którego autorem jest Pan [redacted].

OROZ w piśmie z dnia 9 września 2011 r. wystąpił do OKK Podkarpackiej OIIB o wyjaśnienie, czy posiadane przez Pana [redacted] uprawnienia budowlane upoważniają do wykonywania projektów instalacji solarnych o powierzchni ponad 50 m².

W piśmie z dnia 27 września 2011 r. Przewodniczący OKK Podkarpackiej OIIB poinformował, że instalacje solarne nie są instalacjami sanitarnymi o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych, dlatego też do projektowania omawianych instalacji należy posiadać uprawnienia w pełnym zakresie bez ograniczeń.

Wnioskiem z dnia 4 października 2011 r. OROZ Podkarpackiej OIIB wniósł do OSD o ukaranie w trybie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie Pana [redacted], któremu zarzucił sporządzanie projektów instalacji sanitarnych w zakresie rozwiązań technicznych, które są wykluczone z posiadanych uprawnień budowlanych z dnia 4 sierpnia 1989 r.

W uzasadnieniu wskazał, że Pan [redacted] w dniu 10 grudnia 2010 r. podpisał z [redacted] sp. z o.o. umowę, na podstawie której wykonał dokumentacje zamiennie na instalacje solarne w następujących obiektach:

- - wg. wyliczeń 1500 m³,
- - Wg. wyliczeń 1100 m³,
- - Wg. dokumentacji 1638 m³.

Pismem z dnia 26 października 2012 r. Pan [imię] wniósł odwołanie od wydanej decyzji zarzucając, że została wydana w wyniku błędnej interpretacji uprawnień budowlanych oraz narusza zasadę ochrony praw nabytych.

Wskazał, że rozporządzenie Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r. nie wprowadza dla osób ze średnim wykształceniem technicznym ograniczenia uprawnień do projektowania i kierowania budową obiektów budowlanych do kubatury 1000 m³. Przepis § 5 ust. 2 tego rozporządzenia wskazuje, że osoby ze średnim wykształceniem technicznym mogą pełnić funkcje techniczne wyłącznie przy budowie budynków, budowli i instalacji o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych objętych daną specjalnością techniczno-budowlaną. Ograniczenie takie wprowadza dopiero rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i budownictwa z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie prowadzone jest na podstawie przepisów:

- 1) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001, Nr 5, poz. 42 z późn. zm.);
- 3) Kodeksu postępowania administracyjnego.

Decyzja z dnia 4 sierpnia 1989 r. o stwierdzeniu przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie została wydana na podstawie § 2 ust. 2 pkt 2, § 5 ust. 2, § 7 i § 13 ust. 1 pkt 4 lit a i b rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 8, poz. 46 z późn. zm.).

Według § 2 ust. 2 pkt 2 tego rozporządzenia (na dzień wydania decyzji) osoby posiadające średnie wykształcenie techniczne mogą wykonywać samodzielną funkcję projektanta w budownictwie jedynie w specjalności techniczno-budowlanej zgodnej z posiadanym wykształceniem technicznym wyłącznie:

- 1) w specjalności architektonicznej - w budownictwie osób fizycznych,
- 2) **w innych specjalnościach techniczno-budowlanych - w zakresie obiektów budowlanych, budowli i instalacji o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych.**

Przepis § 5 ust. 2 stanowił, że osoby ze średnim wykształceniem technicznym mogą pełnić funkcje techniczne, o których mowa w ust. 1, wyłącznie przy budowie budynków, budowli i instalacji o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych, objętych daną specjalnością techniczno-budowlaną, a osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4 - wyłącznie przy wykonywaniu robót budowlanych objętych danym rzemiosłem.

Natomiast według § 7 rozporządzenia osoby posiadające przygotowanie zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji obejmujących kierowanie, nadzorowanie i kontrolowanie

techniczne budowy i robót są uprawnione również w tym samym zakresie do kierowania i kontrolowania wytwarzania konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz do kontrolowania stanu technicznego obiektów budowlanych.

Z kolei § 13 ust. 1 pkt 4 lit. a i b stanowił, że Wojewoda stwierdza posiadanie przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnej funkcji projektanta, kierownika budowy i robót oraz funkcji, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 3 i 4, w specjalnościach techniczno-budowlanych:

- 4) instalacyjno-inżynierskiej w zakresie:
  - a) sieci sanitarnych - obejmującej sieci wodociągowe, kanalizacyjne i ciepłe uzbrojenia terenu,
  - b) instalacji sanitarnych.

Według art. 104 Prawa budowlanego osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy, uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji w dotychczasowym zakresie.

Na podstawie powyższych przepisów Pan _____ uzyskał uprawnienia w zakresie:
- sieci sanitarnych – obejmującej sieci wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe i ciepłe uzbrojenia terenu,
- instalacji sanitarnych – obejmującej instalacje wodociągowe kanalizacyjne, gazowe, ciepłe i klimatyzacyjno-wentylacyjne.

W decyzji wskazano, że powyższy zakres uprawnień upoważnia do:
- sporządzania projektów sieci wodociągowych, kanalizacyjnych i ciepłych uzbrojenia terenu o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych,
- sporządzania projektów instalacji sanitarnych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych,
- kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót, kierowania i kontrolowania wytwarzania konstrukcyjnych elementów instalacji oraz oceniania i badania stanu technicznego w zakresie instalacji sanitarnych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych.

Powyższe uprawnienia są uprawnieniami w ograniczonym zakresie. Pozwalają na wykonywanie projektów sieci i instalacji o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych. Natomiast kierowanie, nadzorowanie i kontrolowanie budowy i robót w zakresie instalacji sanitarnych zostało ograniczone do powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych.

W związku z powyższym należy rozstrzygnąć, czy wykonany projekt zamienny instalacji solarnej mieści się w kategorii powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematów technicznych.

Nie ma racji OSD wskazując, że posiadane przez Pana _____ uprawnienia ograniczają wykonywanie projektów do kubatury budynków do 1000 m³. Na dzień wydania decyzji rozporządzenie Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie nie przewidywało takiego ograniczenia.

W związku z tym za chybiony należy uznać pogląd OSD, że zakres uprawnień Pana [imię] należało rozpatrywać w kontekście kubatury budynków, dla których były wykonywane projekty instalacji solarnych.

Podczas przesłuchania przez OROZ w dniu 24 sierpnia 2011 r. Pan [imię] wyjaśnił, że wykonał projekty instalacji solarnych według schematów Hewalexu i są to projekty jego autorstwa z jego obliczeniami. Projekty te zastąpiły projekty Pana [imię], które oparte były o schematy firmy Viessmann i Watt. Wskazał dalej, że zakres wykonanych projektów nie jest rozwiązaniem nietypowym, ponieważ wytyczne projektowe i schematy technologiczne są rozpowszechniane bezpłatnie przez producentów tych urządzeń i aparatów. Dobór polega na przeliczeniu na określone warunki. Są to rozwiązania typowe i nie wymagają pozwolenia na budowę ani zgłoszenia.

Powyższe wskazuje, że dostępność schematów instalacji solarnych jest powszechna, ponieważ są one bezpłatnie rozpowszechniane przez producentów tych urządzeń. Poszczególne instalacje solarne z całą pewnością różnią się od siebie, jednak ogólne zasady ich działania i montażu są zbliżone. W związku z tym możliwa była zmiana projektu opartego na podzespołach jednego producenta i zastąpieniu ich podzespołami innego producenta. Można więc wskazać, że projekt instalacji solarnej należy do kategorii projektów o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych dla których wykonania nie uzyskuje się pozwolenia na budowę.

Na potwierdzenie powyższego należy wskazać, że według art. 29 ust. 2 pkt 16 Prawa budowlanego pozwolenia na budowę nie wymaga wykonywanie robót budowlanych polegających na montażu wolno stojących kolektorów słonecznych. Wprawdzie w przepisie tym jest mowa o wykonywaniu robót budowlanych, poza tym wydaje się, że dotyczy montażu samych kolektorów, bez instalacji. Nie mniej jednak potwierdza to tezę, że ustawodawca uznał te roboty na tyle proste i typowe, że zwolnił je z obowiązku uzyskiwania pozwolenia na budowę.

W związku z tym należy wskazać, że Pan [imię] wykonując projekt zamienny instalacji solarnej nie wykroczył poza zakres posiadanych uprawnień budowlanych.

Na podstawie art. 138 § 1 i 2 organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

W ocenie KSD nie ma podstaw do przekazania sprawy do ponownego rozpoznania organowi I instancji. Stan faktyczny sprawy został ustalony prawidłowo.

